

Két világ

Új csehszlovák filmvígjáték az ifjúsági moziban

Alapította elég közismert: két testvér, felhasználva tökéletes hasonlóságát, szerepet cserél. Ebből a lényegében elcsépett „trükkből” az ember joggal gondolhatja, hogy csakis helyzetkomikum, olcsó nevetéssel rendelkező jelenetben megismételjük, és tegyük hozzá, hogy ez kétségtelenül a film alkotójának érdeme. A szerepcseré ugyanis eszükkel csak kiinduló pont ahhoz, hogy a vígjáték eszközeivel ugyan, de meggyőzően értékeltesse két szemben álló világ különbségét.

Pavel Fort, egy csehszlovák zenei középiskola tanára mindig is lenyűgözött. A 30 éve Amerikába távozott Peter Fortot, akiről úgy tudta, hogy közönséges kalandor. Egy idő óta pedig mindketten kölcsönösen meg voltak győződve arról, hogy a másik halott. És time, váratlanul megjelenik az órázában egy turista csoporttal Peter és fia Robert. Már régen foglalkoztatja a gondolat, hogy végleg hazajöjjen, csak hogy mindaz, amit eddig elméletileg tudott az itthoni megvalósításokról, nem bírták végleges döntésre. Saját szemével, saját tapasztalataiból akart meggyőződni, így születte meg kettőjükben a szerepcseré gondolata.

Eljár tanítani az iskolába, ahol fivére felfogásának szemléménye igyekszik meggyőzni tanítványait a deszess muzsika értékeltségéről. Az általános iskolán mozgó bizonygatás azonban nem talál visszhangra az ifjak körében. Az élet jellemző apró eseményeit kutató Peter egyből sokatmondó tényekkel is megismerkedik. Így kerül az önkéntes munkával városépítésben résztvevők közé. Szokatlan számára az is, hogy fivére tanár letérek munkaközlükbe jár muzsikálni. De egyéb meglepetést is tartogat számára a szerepcseré. Az amerikai turistává vedlett Pavel „látszólag” együtt megkökénykedik szélsőséges, visszatartó tanárral felháborodását.

Az események láncolata így vezet el a hitetlen Petert, hogy mindinkább megértse, sőt ma-

gává tegye azokat az erkölcsi, magatartásbeli normákat, amelyek az új társadalom tagjai számára magától értetődő dolgok. A minden körülmény meggyőzőbb valóság salárd elhatározást érlel meg benne: boldogan kapcsolódik be az itthoni életbe. Pavel is megváltozik bizonyos vonatkozásban: nem utasítja már el mereven a deszess, megtanulja megérteni benne azt, ami modern, értékes és tovább fejleszthető.

Vratislav Blažek forgatókönyvíró és Milos Makovec rendező érdeme mindenek előtt, hogy a könnyű műfaj felszínességre csábító „lehetőséget” ellenére, meggyőző eszközökkel tolmácsolják a lényegét. És pedig azt, hogy a mindennapi események, a legapróbb tények is kézzel foghatóan igazolják a szocialista országok lakosának bizakodását, megváltozott életükkel, erőd elégedettségét, szellemi gazdagságát, erkölcsi magatartásának magasabb rendűségét.

Komoly mondanivalót közlő a zenés filmvígjáték eszközeivel, valljuk be, nem a legkényesebb vállalkozás. A Két világ készítői azonban jó munkát végeztek.

(1.)

Szerdai sportjegyzék

A bukaresti és galaci vereségek után a textilyáriak szurkolói biztos győzelmet és javuló játékokat vártak a vasárnapi mérkőzésen. A győzelem meg is született, a játékok azonban már némi kívánnivalót hagyott magután.

AZ UTA CSATÁRSORA ÉS A KORSZERU TÁMADÓJÁTÉK

A legtöbbet vitatott téma kétségtelenül a hazai ötétfogat játéka volt. Ezzel kapcsolatban először is azt állapítottuk meg, hogy a textilyáriak közül pillanatnyilag Florut az egyetlen csatár, akiben hajlamos van a gyors és változatos támadójátéka. A balösszekötő higgadt, körültekintő játéka, jól időzített hosszú szökései, váratlan húzásai állandóan kedvező helyzetbe hozzák társait. Ha ehhez még hozzávesszük remek lövéseit, elmondhatjuk, hogy jelenleg rajta áll vagy bukik az egész UTA támadósora.

A „gyengélkedő” csapatrészt négy másik tagja már erősen hadilábon áll a gyors, folyamatos játékkal. Az egész mérkőzés alatt mindössze 12 többé-kevésbé igazi akciót láttunk, amelyek egyrészt megfelelő gyorsasággal indultak és fejeződtek be, másrészt pedig a kapus számára is kellő gövességet jelentettek. Egyből való kiugrást pedig összesen csak egy alkalommal figyelhetünk meg, a 29. percben, egy Tirlea-Chivu — Tirlea villámgyors adogatás után Chivu remek kényszerítő passzával Tirlea azonban túl hosszasan vette át és már biztos gólyhelyzetben az előrevetődő kapus megkaparintotta a labdát. Egyébként Chivu valóságos „kerékkötője” volt egész sor támadásnak, nem kevesebb, mint 15 akció akadát el azon, hogy vagy kivárt, vagy pedig ellenfeleire továbbította a labdát. Ilyen felfogásban ma már nem szabad játszanunk és bármennyire is dicsőreates a jobb-összekötő küldetéseljárása és lelkesedése, meg kell tapinálna pesszonnál, gyorsabban továbbadni a labdát és általában jobban beilleszkedni a kollektív csapattájkába.

Külön fejezet a balszélső, Farcas teljesítménye. Hirtelen nem is emlékezünk vissza egy olyan mérkőzésre, ahol balszélső annyit foglalkoztatott volna, mint ezen a találkozón. Különösen Florut „tálat” jobbnál jobb labdákat Farcas elé, aki azonban a helyzet, hogy bátran kapura tört volna igen gyenge formában lévő hátvédje mellett, meglopott a legfontosabb pillanatokban, állandóan visszate-

A FESTI ERŐ HELYES KIHASZNÁLÁSA

A galaci mérkőzéssel kapcsolatban Braun edző a vereség egyik főokaként a textilyáriak erőltet, puha játékat említtette meg. Vasárnap alkalomunk volt megfogalmazni az edző állításának helyességéről. Az UTA-játékosok zöme egyszerűen lőzők a közelharcból, amikor pedig, amikor elkerülhetetlenül válik egy-egy össze- csapás, legtöbbször az aradi a vesztes. Még a védők sem használják fel kellően testi erejüket, pedig a vendékek igen nem „kaprázhatják” el a közönséget játékaikkal és alig-alig telték próbára a hazai védelmet. A félreértés ekerülése miatt le szeretném szögezni: mi nem tulajdonítunk kemény vagy durva játékokat várnunk, de a modern labdarúgásban a szabályok által megengedett és helyesen alkalmazott testi erő ki nem használását igenis komoly hibaként rögzítjük a textilyáriaknak.

MIERT NEM KÖZÖLTÉK A CSAPATÖSSZEÁLLÍTÁSOKAT?

Régi és jól bevált szokás szerint az UTA stadionban mérkőzés előtt bemondják a két együttes összeállítását is. Többek között e célból is szeretnék fel a hangosbeszélőket. Vasárnap délután azonban elfelejtették bemondani, ki a szereplő 22

A pártélet hírei a Teba gyár szövetségének B-váltásából

A legidősebb kérdéseket tűzik napirendre

A Teba gyár szövetségének számos fiatal dolgozik. Szorgos munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak a termelési feladatok megvalósításához. A pártalapszervezetek irányításával a váltások IMSZ szervezetei hatékonyan mozgósítják a fiatalokat egyre jobb eredmények elérésére. A sikerük főként a párt által konkrét irányításnak tulajdoníthatók.

A B-váltás pártalapszervezetének büroja (titkár Doka Erzsébet) nagy figyelmet fordít a fiatalok nevelésére. Ez szükség is, hiszen ebben a váltásban az IMSZ tagok száma meghaladja a 80-at. Az utóbbi időben viszont hanyatlást észleltek a szervezet munkájában. Az IMSZ alapszervezet sorában 12 párttag és tagjelölt is van, akiknek tevékenyen részt kellene venniük a szervezeti életben. Azonban egyesek, mint Scurtu Ana, Pirlea Octavia, Ogneanu Lenuta, úgy vélték, elég ha a pártalapszervezetben fejtenek ki tevékenységet s így az IMSZ szervezet életében való részvételt elhanyagolták. Ez oda vezetett, hogy az IMSZ szervezet gyűlésein a látogatottság elégtelen volt. A feladatok sem minden esetben valósították meg. Egy szóval: lazul a fegyverem. A pártalapszervezet büroja idejében felis-

merete a hiányosságok okát, s határozott intézkedéseket tett a munka javítása érdekében. A múlt hónapban a pártalapszervezet gyűlésén elemezték: miként tesznek eleget feladatainak a fiatal párttagok és tagjelöltek. Ezalkalommal kint, hogy valóban egyesek megfeleltek az RMP Szervezeti Szabályzatának arról az előírásáról, amely kötelezi a fiatal párttagokat és tagjelölteket: vegyenek részt tevékenyen az IMSZ szervezet munkájában. A gyűlésen többen felszólaltak és bírálták a hibák követőit. A közgyűlés konkrét intézkedési tervet hagyott jóvá. A gyűlés után azonnal hozzáálltak az intézkedések gyakorlatba illesztéséhez, s ennek nyomán az eredmények nem maradtak el. Alig egy hónap telt el az elemző gyűlés megtartása óta s a B-váltás IMSZ szervezetének tevékenysége máris sokat javult.

Felkészülő várják

Az 1963—64-es pártoktatási év megkezdését. Az elmúlt esztendőben nem volt önálló tanulmányi körök — igaz nem is lehetett mert a váltás pártalapszervezetét csak az összel létesítették — viszont idén, — mindamellett, hogy a bíró kevés tapasztalattal rendelkezik — kifogástalanul készítették elő a tanítást. Összesen 45 elvtársat vontak be az oktatásba. A bíró tagjai még idejében elbeszélgettek a hallgatókkal és közösen megállapították, melyik tanulmányi kör a legalkalmasabb számukra. Huszonötben az RMP Szervezeti Szabályzatát tanulmányozzák majd. Ez helyénvaló, hiszen a tagjelöltek, IMSZ tagok és a pártönkivüli aktív tagjainak nagy hasznukra válnak az ott tanultak. A kör előadója — Scurtu Ana elvtársnő — szorgalmasan készíti a tanév megkezdésére. Heten az esti tanulmányi másodéves anyagát, tízen az RMP történetének másodéves anyagát, ketten a konkrét gazdaságtant, egy elvtárs pedig a marxizmus-leninizmus alapjait tanulmányozza majd. Az eddigi előkészületek arra engednek következtetni, hogy a Teba gyár szövetségének B-váltásában a pártoktatási körök a legjobb körülmények között fognak működni.

Minden párttagnak konkrét feladatot

Az alapszervezet büroja megalkulása óta állandóan ügyelt arra, hogy valamennyi párttagnak konkrét feladatokat osszának ki. De nemcsak kiosztják a feladatokat és ellenőrzik ezek teljesülését, hanem hathatós támogatásban részesítik a tagok feladataikat megvalósításában. Például 33 dolgozót vontak be a pártönkivüli aktívába. S amellett, hogy nevelő hatású előadásokat tartanak számukra, meghívják őket az alapszervezet bővített ülésére és a párttagoknak feladatokat tűztek ki: foglalkozzanak egy-két elvtá-

nevelésével. Szanda Mária a spulnizóban dolgozó aktív tagokkal foglalkozott. Munkája eredményével járt. Tiplea Ioana, Lupei Ana, Sebestyen Julianna értékes támogatást kaptak Szanda elvtársnőből. Hasonlóképpen dolgoztak Bob Vasile, Scurtu Ana és még sokan mások. Idén az alapszervezet nyolc tagjelölttel és egy taggal erősödött.

Hasonló a helyzet a párttagok és tagjelöltek termelésben való részvételénél is. Valamennyien tudják, hogy elsőrendű feladatuk személyes példamutatással élni a termelésben. A szervezet minden tagja (ultszárnyajla előirányzatát. A legjobb eredményeket Doka József, Kmetsch Ilona, Luca Emilia, Stan Livia, Silvian Florica, Cucu Elena, Lupei Ana, Tiplea Ioana és Sipos Erzsébet érték el.

Amin változtatni kell

Mint látjuk, eredmények, megvalósítások akadnak bőven a B-váltásban. Szükséges lenne azonban, hogy ezeket megismerjük a részleg, sőt a gyár többi dolgozó is. Ismeretes, hogy az eredmények népszerűsítéséhez kiváló eszköz a falujáság. Ugyanis a falujáság a részleg tükrö. De nézzük, mi a helyzet a Tesőta-reá elnevezésű falujásággal? Már maga a hely, ahová kifüggesztették nem a legmegfelelőbb. De létezik ennél nagyobb hiba is. Ottjártunkkor (szeptember 14-én) a falujáságon egyetlen írás nem volt taláható. Megtudtuk, hogy Csada Gabriel, a elvtársnő, a szerkesztő bizottság felelőse, szabadságon van. Igaz, megbízott egy másik szerkesztő bizottsági tagot: viselte gondját a falujáságnak. Miután az augusztus 23-i ünnepi számban megjelent írásokat lecserelelték, a falujáság üresen maradt, s így áll azóta is. Hogy kit illet a bírálat? Ez esetben nehéz eldönteni. A gyakorlat bebizonyította, hogy a legjobban bevált módszer: minden alapszervezetnek legyen saját falujásága. Itt viszont nem így történt, a szövetségben négy pártalapszervezet tevékenykedik s az említett falujáságot mindannyian „patronálják”. Ez oda vezetett, hogy a szervezés, az írások beszerzése, a számok idejében való megjelentetése, a legidősebb kérdések kiválasztása nehézkiesen történik. Ezt bizonyítja a jelenlegi helyzet is. Amikor megkérdeztük Doka Erzsébet elvtársnőt, az alapszervezet titkárát, mikor elemezték legutóbb a szerkesztő bizottság tevékenységét, a következő választ kaptuk:

— Egyszer sem, nemcsak a miénk a falujáság! Így vélekednek a többiek is. Szükséges, hogy a pártbizottság támogatásával a Teba gyár szövetségének pártalapszervezetei szűgösen megoldják a falujáság kérdését. A legjobb az lenne, ha minden váltás, azaz minden alapszervezet saját falujásággal rendelkezne.

A MUZIKÁK VETÜTÖK

DÓZSA GYÖRGY filmszínház: Párizs rejtelmei (Eldadok kezdete: délelőtt 11, délután 2, 4, 6, 8 és 10 órakor). NICOLAE BALCESCU filmszínház: Párizs rejtelmei (Eldadok kezdete: délelőtt 10 és 12 órakor, délután 3, 5, 7, 9 órakor). HERBAK JÁNOS filmszínház: A le-

szakadt hid. I. L. CARAGIALE filmszínház: A komédia aranyosok. IFJUSÁGI filmszínház: Két világ. PROGRESUL filmszínház (Ujradat): A lakostály. SOLIDARITATEA filmszínház (Gáj): Vidámság. MAKSYM GORKIJ filmszínház (Mikelaika): Pepsz és melódia.

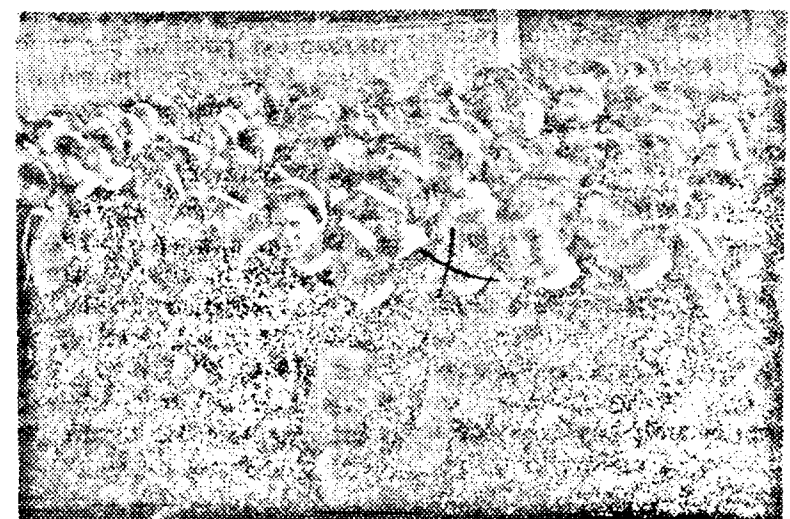
Ellesett képek az új iskolaév első napjáról

Köszöntő.

Mi van a táskában?

Ismét együtt.

(Kelen Ferenc felvételei)

Zenekör

A román-szovjet barátság Házában, Köztársaság útja 78 szám, szeptember 18-án nyílt meg a zenekör, zongora és akordeon szakosztályai.

Beiratkozni lehet a román-szovjet barátság Házában, 1963 október 1-ig. A köröket az aradi Népi Művészeti Iskola szaktanárai vezetik.

Az orvosstudományi tanácsok szövetkege aradi fiókjának széleskörű szakosztályai csütörtökön, szeptember 19-én este 7 órakor plenáris ülést tart a fiók Horia utca 2 szám alatti színházában.

A gyógyszerészi szakosztály pénteken, szeptember 20-án este 7 órakor, ugyancsak a fiók Horia utca 2 szám alatti színházában plenáris ülést tart.

nek is, amelyek a munkavédelmet erősítik. Így például az egyik javaslat nyomán modern védőkeszülékeket szerkesztettek a csiszoló gépek számára. Az itt dolgozó munkásoknak e gépek beindításakor most már nem kell védőfémeket használniuk, ami nem is nyújtott teljes biztonságot és ugyanakkor akadályozta őket a mozgásban.

Nincs szándékunkban valamennyi benyújtott javaslatot ismertetni, hiszen ez a néhány példa is szemléltetően bizonyítja: ott, ahol lelkiismeretesen foglalkoznak a problémával — amint azt Schröfel László, Fekete Béla, Albert László elvtársak és a többiek teszik — ahol alaposan tanulmányozzák a helyzetet — bár a berendezés teljesen korszerű, magas technikai színvonalon áll — az eredmények sem maradnak el. Hiszen a termelésben felhasználható erőforrások mindegyikét felhozzák. Csak szorgalmasan, kitartóan kell kutatni utánuk, sohasem szabad feladni a harcot a feladat maradéktalan teljesítéséért.

Reméljük, a butergyári dolgozók sem elégednek meg eddigi sikereikkel és az elővetkező időszakban igyekeznek még körültekintőbben, még szervezetlenebben tevékenykedni a vállalat, a saját javukra.

Mandits Katalin

É-tésítés

Az aradi Egészségügyi Technikai Iskola az 1963—64-es iskolai évre felvessz középiskolát végzett fiatalokat az alábbi szakokra:

ARADON
Védőnők, orvosok, gyermekgyógyászati, szülészeti és dietetika asszisztensek (lányok)
Gyógyszerészi, laboratóriumi, radiológiai és fogászati asszisztensek (lányok és fiúk)

TEMESVÁRON
Orvosi és gyermekgyógyászati asszisztensek (lányok)
Közegészségügyi asszisztensek (fiúk)

LUGOSON
Orvosi asszisztensek (lányok)
KARANSEBEN
Szülészeti asszisztensek (lányok)

Beiratkozni lehet ARADON, Köztársaság útja 77 szám, telefon 14-25. TEMESVÁRON, Dózsa György út 27 szám, telefon 34-13. LUGOSON a Nagykörházban, Dózsa György út 36 szám, telefon 456. KARANSEBEN a rajoni néptanács egészségügyi osztályán, Augustus 23 ut 1 szám, telefon 170.

Az iskolának csak Aradon van internátusa és kaminja. További felvilágosításokat a fenti címek alatt nyújtanak.

AZ ARADI TARTOMÁNYI MUZEUM

megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken délelőtt 10 és 1 és délután 5 és 8 óra között a Kulturpalota épületében. Legkevesebb 15 személyből álló csoportok szerdán, csütörtökön és szombaton a délelőtti órákban is felkereshetik a muzeumot.

A muzeum előbbi osztályával tekinthető meg: képzőművészeti tárlat, ókori történelem, az 1848—49-es forradalom muzeuma és flamand, holland, olasz, német és magyar festők kiállítása, valamint a XIX. század második felének festői (Taitarescu, Aman, Grigorescu, Andreescu, stb.) című kiállítás.

terjed a Vöröslabogó!

Ujsság a KÜLPOLITIKÁBAN

Megnyílt az ENSZ-közgyűlés 18. ülészaka

NEW YORK — Agerpres külföldi tudósítás.

Jóval az ENSZ-közgyűlés 18. ülészaka hivatalos megnyitására időpontja előtt már számos küldöttség érkezett meg a világ-szervezet székházába. A küldöttségek újságírók, fotóriporterek, a rádió és a televízió munkatársai fogadták.

Kérdések és a válaszok hangneme el. Számos küldöttség úgy véli, hogy a moszkvai részleges atomcsend-szerződés sikeres megkötése kedvező légtér-teremtett a közgyűlés jelenlegi ülészakájához.

Az ülészakát megnyitotta előt Gromiko szovjet külügyminiszter találkozózt Stevenson, az USA állandó ENSZ-képviselőjével. Stevenson a 90 perces beszédében a közgyűlés új ülésszakáról beszélt. Kifejezte meggyőződését, hogy az ülészakán eltekintenek a hidegháborúhoz fűződő vitáktól és problémáktól. Politikai megfontolások szerint ez jó előjelnek tekinthető.

Csád Köztársaságban rendkívüli állapotot rendeltek el

FORT LAMY (CSAD) (Agerpres).

Hírlígyújságsági jelentések szerint Csád Köztársaságban rendkívüli állapotot rendeltek el, a fegyveres erőket pedig rádió-készültségre helyezték, mert szeptember 16-án összeesapásokra került sor a katonák és a Dzsibiri Kheralla volt külügyminiszter letartóztatása ellen tiltakozók között.

F. Tombalbaye, a Csád Köztársaság elnöke rádióbeszédében kijelentette, hogy elrendelték a volt külügyminiszter és két másik politikus letartóztatását, mert kormányellenes aknamunkát folytattak. A France Presse szerint a három politikus a letartóztatási parancs kiadása után nyomában elmenekült. A France Presse táviratából nem tűnik ki, hogy az illetők elhagyták-e az országot vagy sem. Az elnök felszólította a lakosságot, hogy tartsa tisztelhetlen a rendelkezéseket, mert a biztonsági csapatok parancsot kaptak a tüzelésre a rendzavarók ellen. A főváros utcáin katonaság cirkál, az elnöki palota környékén megerősítették az őrséget.

Amint a France Presse közli, Kheralla volt külügyminiszter és a másik két politikus vezető az ország északi részén élő

A gyarmati rendszer felszámolásának megvitatása kapcsán ENSZ-körökben hangsúlyozzák, néhány nyugati küldöttséget aggodalommal tölt el az, hogy afrikai országok népes csoportja két határozati javaslatot is terjeszt a közgyűlés elé, s ebben követelné fogja a Dél-afrikai Köztársaság és Portugália kizárását az ENSZ-ből, az első a Verwoerd-kormány reakciója a partheld politikájára, a második pedig angolai, mocambikai és Portugál-Guinea-i kolonialista politikájára miatt.

Newyorki idő szerint 15 óra. A hangszórók bejelentik az ülészakát megnyitást, a küldöttségek széksorai, a sajtópályák és a közönség részére fenntartott erkély zsúfolásig megtelt.

Az első ülést az előző ülészakák elnöke, a pakisztáni Zafur Khan nyitotta meg. Ezután következtek az igazoló bizottság, majd megválasztották a jelenlegi ülészakák elnökét a venezuelai Carlos Sosa-Rodriguez személyében.

muzulmán lakosságot képviselte. Néhány hónap óta ezen a vidéken feszült a légkör, mert januárban egy politikai per során halálra ítélték egy muzulmán származású államminisztert és egy orvost, sok muzulmán pedig bebörtönözték.

A France Presse hangsúlyozza: D. Kheralla letartóztatásával az elnök fel akarja számolni a csád köztársaságbeli muzulmán ellenzékkel, amelyet az a váddal illet, hogy „kettő akarja szakítani az országot és ehhez a szomszédos Szudán segítségét kéri”.

Washington és London között feszültség uralkodik

WASHINGTON. (Agerpres.) — A nyugati hírlígyújságság és a napilapok ismét sokat foglalkoznak a sokoldalú NATO nukleáris erők megalakításának tervével. Kennedy nyugat-európai körútja után úgy tűnt, hogy a terv alkalmaszást elhalasztották, de utóbb megint felszínre került. A sajtóügynökségek hírlí adták, hogy Washington és London között feszültség uralkodik, mivel Anglia a sokoldalú nukleáris erő létrehozásának amerikai tervével szemben „ingadozó” magatartást tanúsít. Egy nappal e beismerések kimondtatása után,

U Thant

A nemzetközi politikai légkör hosszú évek óta nem volt ilyen enyhe és kedvező mint most

NEW YORK (Agerpres).

Amint az United Press International jelenti, a Saturday Evening Post című amerikai folyóirat az ENSZ-közgyűlés megnyitására előestéjén közölte U Thant ENSZ-főtitkár interjúját.

U Thant kijelentette, hogy derűlátóan vélekedik a kelet-nyugati konfliktusok jövőjéről és hozzáfűzte, hogy „a nemzetközi politikai légkör hosszú évek óta nem volt ilyen enyhe és kedvező, mint most”. Figyelmeztetett azonban, hogy „nem szabad szimplista módon megítélni a nemzetközi feszültség problémáját”.

Mindazonáltal U Thant hangsúlyozta: nem szabad azt hinni, hogy „a megértés és az összhang könnyen és gyorsan teremthető meg”.

A Nyugat — mondotta tovább — a körülmények, amikor a békés egymás mellett élésre vonatkozó szovjet kezdeményezésekre válaszul.

Az ENSZ főtitkár létszámának betöltése óta kifejtett tevékenységével kapcsolatosan U Thant kiemelte a közvélemény szerepét a különböző kérdések megoldásában.

Nyilvánosságra hozták a 14 afrikai és ázsiai állam emlékiratát

NEW YORK (Agerpres).

Hírlígyújságsági jelentések szerint New Yorkban szeptember 17-én nyilvánosságra hozták a 14 afrikai és ázsiai államnak az

ENSZ-közgyűlés ülészakájához intézett emlékiratát, amelyben követelik, hogy tiszta az ülésszak napirendjére a dél-vietnámi buddhista hatóságait egyenlőségben kezeljék.

A dél-vietnámi helyzet megváltoztatását követelő államok között van Afganisztán, Ceylon, Guinea, India, Indonézia, a Mongol NK, Nigéria és más államok.

TOBB MINT 40 ÁLLAM KERESKEDELMÉI ÉS DIPLOMACIAI BOJKOTTOT VEZETETT BE A DÉL-AFRIKAI KÖZTÁRSASÁG ELLEN

NEW YORK. (Agerpres).

New Yorkban szeptember 16-án közzétették Diallo Tellinek, a dél-afrikai faji megkülönböztetés kérdéseivel foglalkozó ENSZ-bizottság elnökének nyilatkozatát, amelyben rámutat, hogy az utóbbi időben mind több állam csatlakozott a dél-afrikai kormány ellen szankciókat követelő kampányhoz. Amint Diallo Tellj hangsúlyozza, az ENSZ-közgyűlés tavalyi ülészakán hozott határozat értelmében több mint 40 állam kereskedelmi és diplomáciai bojkottot vezetett be a Dél-afrikai Köztársaság ellen.

Az ENSZ-közgyűlés 18. ülészakájához intézett leveleiben Nguyen Hun Tho, a dél-vietnámi nemzeti felszabadító front elnöke követeli, azonnal szüntessék be az amerikai katonai intervenciót Dél-Vietnámban, vonják ki az amerikai csapatokat és hadianyagot, állítsák helyre a békét és alakítsanak demokratikus és békés koalíciós kormányt. Ugyanakkor intézkedéseket követel az ENSZ-től, hogy rábírja az amerikai kormányt, szüntesse be a meg nem írt hadiorút a dél-vietnámi nép ellen, amely egyedül akarja felépíteni a békés és boldog életét.

ra megállapítja, hogy Anglia közömbösen, lelkesedés nélkül fogadja az amerikai tervet, mert a kormányra nyomást gyakorol a közvélemény, s ezzel együtt több gazdasági és politikai személység, rosszulva a terv valószínűsítésével járó óriási károkat.

A The Guardian című angol lap utal arra, hogy Londont hidegen hagyja az amerikai presztíz és szó szerint ezt írja: „Bármennyire is cinikusnak tűnik, jelenleg vannak bizonyos amerikai kereskedelmi koncernok, amelyek, mint a tervbe vett erők hadihajóinak és rakétáinak szállítói, erősen szorgalmazták a sokoldalú nukleáris erők létrehozását.”

A rasszisták ismét rálőttek egy néger csoportra

WASHINGTON. (Agerpres).

A United Press International szerint a rasszisták Birminghamban (Alabama) szeptember 16-án ismét rálőttek egy néger csoportra és Oliver Williams fiatal néget megsebesítettek.

A Fehér Ház által közzétett elnöki nyilatkozatban Kennedy elnök kénytelen volt kijelenteni, hogy az összes amerikaiak

nevében „mélyszéles fájdalom és felháborodás” fejezi ki a birminghami gyermekgyilkosságok miatt. Az amerikai honlapírókhoz fordult, felszólítja őket, hogy vessenek véget a rasszista zavargásoknak. Kennedy elnök azonban nem beszélt azokról az intézkedésekről, amelyeket kormányának kellene fogadtatnia a rasszisták garázdálkodásának megszüntetésére.

Ak amerikai sajtó részletes kommentálja a birminghami eseményeket. Amint a France Presse közli, két washingtoni napilap azt írja, hogy a birminghami eseményekért erkölcsi felelősséget terhel George Wallace, Alabama állam kormányzója. A két lap — az Evening Star és a Washington Daily Mail — hangsúlyozza, hogy Wallace nem menthette fel a felelősséget. A New York Times szintén megjegyzi, hogy a felelősség nemcsak a tetteseket terhel, hanem azokat is, akik ilyen büntetésekre uszítottak.

Birminghamban szeptember 16-án este mintegy 1200 néger gyűlést tartott. A hírlígyújságság szerint a színes bőrű lakosság vezetői határozottan akciókat kértek a szövetségi kormánytól az alabamai rasszisták ellen és felkérték Kennedy elnököt, hogy szövetségi csapatokkal váltsa fel Wallace rasszista kormányzó csapatait. Hevesen elítélték az alabamai rasszista hatóságokat, kijelentve, hogy a birminghami gyermekek halálát „Wallace magatartása és az egész színes faj szegregációs rendszer” idézte elő. Martin Luther King néger vezető rámutatott, hogy Alabama állam kormányzója „szembeszállt az ország törvényeivel és úgy kezelte az alabamai négereket, mintha nem ebben az államban élnek”.

A birminghami gyűlés részvevői megszavazták egy menetelmét, amelyben megígérték, hogy megkezdik az erőkösszeállításukat, amelyek oly sok néger halálát okozták.

A buza betakarítására, a legkedvezőbb időpontban került sor, és azt veszteség nélkül bonyolították le, nyolc nap alatt. Háta a haladó agrotechnikai módszerek következtében alkalmatlanság, gazdaságunknak elkerült mind a globális, mind az éghajlati szempontokból származó károkat, amelyek tényleges feladatának.

Az amerikai népek helyeslik az atomcsend-szerződést

WASHINGTON (Agerpres).

Az amerikai népek mind szélesebb rétegei helyeslik a részleges atomcsend-szerződést. A múlt héten szervezett anket eredményéből látni, hogy az USA lakosságának 81 százaléka a szerződés ratifikálása mellett van, 11 százalék bizonyos fenntartásokkal támogatja és csupán 8 százalék ellenzi.

Az anket bebizonyította, hogy a júlusi viszonyítva — amikor a szerződéssel kapcsolatos tárgyalások megkezdődtek — 29 százalékkal (52 százalékról 81 százalékra) gyarapodott a szerződés fenntartás nélküli hívelnek száma, ellenzőinek száma viszont a felénél is kevesebbre csökkent.

A fenti adatokra vonatkozólag a Washington Post and Times Herald megjegyzi, hogy az amerikaiak többsége a békéhez vezető első lépésnek tekintti ezt a szerződést.

A amerikai szenátusnak a szerződéssel kapcsolatos vitája kezdetén a sajtó és egyes szenátorok rámutattak, hogy a szerződés ellenzői nem fogják 20-nál több szavazatot szerezni.

A vasárnapi lapok azonban hangsúlyozták, hogy mindössze 13 szenátor — 8 demokrita és 5 republikánus — többségükben a dél államokból — szándékozik a szerződés ellen szavazni.

A malájföldi kormány megszakítja diplomáciai kapcsolatait Indonéziával és a Fülöp-szigetekkel

Nyugati hírlígyújságság szerint a malájföldi kormány szeptember 17-i rendkívüli ülésén bejelentette, hogy megszakítja diplomáciai kapcsolatait Indonéziával és a Fülöp-szigetekkel. Abdul Rahman malájföldi miniszterelnök kijelentette, hogy

erre az intézkedésre azért került sor, mert Indonézia és a Fülöp-szigetek visszatartották a hísfőn megalakult Maláj Szövetség elismerését, s mert Malájföld dzsakartai és manila nagykövetsége előtt tiltakozó akciók voltak a szövetség kikiáltása ellen. A hírlígyújságság közli, hogy keddt délelőtt a Maláj Szövetség „népi akcióbizottságának” (ezt a szervezetet sejtében találják össze kezdeményezésére) provokátorai kifosztották Indonézia Kuala Lumpur-i nagykövetségének székházát.

CORNELIU MANESCU LÁTOGATOTT TETT U THANT ENSZ-FŐTITKÁRNÁL

NEW YORK. (Agerpres).

Corneliu Manescu a Román NK külügyminisztere, az ENSZ 18. ülészakán részt vevő román küldöttség vezetője szeptember 17-én látogatást tett az ENSZ székházában U Thant ENSZ-főtitkárnál. Jelen volt Mihail Haseganu professzor nagykövet, a Román NK állandó ENSZ-képviselője.

A Maláj Szövetség kikiáltása nem hárította el a nehézségeket

Hosszas tárgyalások, diplomáciai manőverek és többszöri elhalasztás után szeptember 16-án délelőtt valóra vártak a Maláj Szövetség megalakításának neokolonialista tervét.

Eredetileg azt tervezték, hogy ezen a napon Kuala Lumpurban, Malájföld fővárosában nagyszabású ünnepségeket rendeznek és beszédet mond Abun Abdul Rahman malájföldi miniszterelnök. Amint a UPI tudósítója hangsúlyozza azonban, az állam-szövetség kikiáltása rövid ceremónia keretében történt meg, ami arról tanuskodik, hogy az állam-szövetség „feszített diplomáciai légkörben” született meg. A ceremóniáról távolmaradtak olyan nagy tekintélyű államok képviselői, mint Indonézia és a Fülöp-szigetek, amelyek tudvaleg elleneztek az állam-szövetség megalakítását.

A Maláj Szövetség bekebelezett többi területeken is rendőri felügyelet mellett „szerep” ünnepségeket rendeztek, mert a tiltakozások kiújulásától tartottak.

A Maláj Szövetség tervét — mint ismeretes — az angolok azon célból dogozták ki, hogy továbbra is fenntartsák uralmukat Délkelet-Ázsiában.

A hivatalos alapítási okmány 1961 őszén készült el, megpedig azzal az elgondolással, hogy az állam-szövetség magvat Malájföld képezze, amelynek kormánya mindig engedelmesen kiszolgálja a brit kolonialistákat. Miért szorgalmazta Anglia oly nagyon az állam-szövetség megalakítását? Az okot az e területeken lévő gumiban, kőolajban, aranyban, ónban és a többi természeti kincsekben kell keresni. Nem kevésbé nyomott a latban az is, hogy meg akarták őrizni a nagyfontosságú szingapuri haditámaszpontot és megfellelő formát kerestek arra, hogy

elfojthassák a világ e részén egyre nagyobb méreteket öltő nemzeti felszabadító mozgalmat.

Az állam-szövetség összetételében azonban korántsem jelent az, hogy sikerült kiküszöbölni a már kezdetben fennálló akadályokat. Ezek az akadályok lényegében ma is fennállanak és aligha fog sikerülni kiküszöbölni őket. A legfőbb akadály természetesen az állam-szövetségbe beolvadt területek ellenszere-

Napi kommentár

gülsége, amely a leghatározottabban 1962 végén, a brunei felkelésben nyilatkozott meg. Brunei később mag is tagadta az állam-szövetség megalakítására vonatkozó egyezmény aláírását. E területhez hasonlóan Sarawak és Észak-Borneo lakossága is nagy szabású akciókkal tiltakozott. De ellentétben a tervet a szingapuri és malájföldi ellenzéki pártok, s kifogásokat emelt ellene Indonézia és a Fülöp-szigetek is.

Indonézia és a Fülöp-szigetek az állam-szövetség kikiáltása napján kijelentették, hogy nem ismerik el a Maláj Szövetséget, szeptember 17-én pedig Indonézia és Malájföld megszakították egymással a diplomáciai kapcsolatokat. A Fülöp-szigeti kormány közölte Malájfölddel, hogy csak főkonzultus működését engedélyezi Manilában. Dzsakartában az állam-szövetség kikiáltása után órákban hatalmas arányú tüntetés zajlott le. Ezekre menő tömeg gyűlt össze a dzsakartai angol és malájföldi nagykövetségek épülete előtt, a falakra antikolonialista jelzőket laktak fel, s kövekkel beverték az ablakokat. Ami az állam-szövetségbe beolvadt területek, vagyis Észak-Borneo és Sarawak lakosságának hangulatát illeti,

fülöp-szigeti és indonéz megfigyelők szerint a lakosság továbbra is ellenzi a Maláj Szövetséget. Az ENSZ-küldöttség U Thant főtitkárhoz benyújtott jelentése tehát korántsem tükrözi a valóságos helyzetet. Enyhén szólva téves az a megállapítás, hogy e területek csatlakozni óhajtottak a szövetséghez. Az ENSZ-küldöttség tagjainak látogatása során s nemkülönben az állam-szövetség kikiáltását megelőző napokban Sarawakban és Észak-Borneóban nagyszabású tiltakozás tüntetések voltak, s az ENSZ-küldöttséghez intézett levelek tömege nehézményezték az angol kolonialista terv végrehajtását. Joggal elmondható tehát, hogy a Maláj Szövetség megszületésével egyáltalán nem hárultak el a területi szövetség gondolatának felvetésekor jelentkező nehézségek.

Vannak azonban a Maláj Szövetségnek támogatói is. Az USA külügyminisztériuma és kereskedelemügyi minisztériuma üdvözölték az állam-szövetség megalakulását, s kifejezték „reményüket”, hogy gazdasági kapcsolatba léphetnek vele. Szeptember 17-én bejelentették: az Egyesült Államok elhatározta, hogy kinevezi képviselőjét a szövetségi kormány mellé. Az állapontnak az a magyarázata, hogy az amerikai monopóliumok most újabb lehetőségeket látnak a délkelet-ázsiai piacra való behatolásra és könnyebben szeretnék hozzá férkőzni e terület óriási gazdasági kincséhez.

A Maláj Szövetség sorsát végső fokon azonban a lakosság heves ellenállása és az állam-szövetségbe bekebelezett területeken működő hazafias erőknek a teljes pemzeti függetlenség kivívásáért folytatott harca dönti majd el.

M. Cătanescu

Külföldi híradások

ISZTAMBUL. (Agerpres.) Amint a Son Havadsi című újság írja, Törökországban 4360 000 tankönyves gyermek közül több mint 1 millió nem tanulhat, mert nincs elég iskola és tanító. Csaknem 16 000 faluban egyáltalán nincs iskola. A középiskolákban még 10 000 tanóra volna szükséges.

BOGOTA. (Agerpres.) A France Presse szerint a Kolumbia dél-nyugati partján levő Tumaco kikötőben szeptember 16-án tűzvész tört ki. Három száz ház a lángok martaléka lett. Több száz család hajlék nélkül maradt. A hírközlési nehézségek miatt még nem érkezett jelentés arról, hogy emberáldozata volt-e a tűzvésznek.

A hírlígyújságság arról is beszámol, hogy az ország délkeleti szélén levő Leticia támaszpont az Amazon tóvidéke részében rombadöntötte. Bogotai hírek szerint két matróz a hullámokban lelte halálát.

DZSAKARTÁ. (Agerpres.) Az indonéz fővárosban szeptember 16-án délután újabb tiltakozó akciókra került sor a Maláj Szövetség kikiáltása ellen. Az Associated Press szerint este több ezer tüntető ismét összeresegült a dzsakartai angol és malájföldi nagykövetségek előtt, hogy erőiesen tiltakozzék a szövetség megalakítása ellen. A tiltakozók akciók miatt a malájföldi nagykövetség nem rendezhette meg a Maláj Szövetség kikiáltásának tiszteletére tervezett fogadást.

PANAMA. (Agerpres.) Gallio Solis, Panama Köztársaság külügyminisztere mielőtt New Yorkba, az ENSZ-közgyűlés ülészakára utazott volna kijelentette, hogy Panama Köztársaság feltétlenül csatlakozni fog a részleges atomcsend-szerződéshez. Rámutatott, hogy Panama Köztársaság nyomban aláírja a szerződést, minélvt megkapja annak hivatalos szövegét.

KOPPENHÁGA. (Agerpres.) Koppenhágában véget ért a békéért és szabadságért küzdő nők nemzetközi ligája daniái osztráljának kongresszusa. A kongresszus egyik határozatában megfogalmazta, hogy a nőknek a világban ezt a részét. Ez fontos lépés lenne egy közép-európai atomcsend-szerződés megteremtése felé.

RANGOON. (Agerpres.) Az ázsiai és afrikai országokkal

való szolidaritás burmai bizottsága és a Burmai Nemzeti Egyesítség közös közleményben mutatott rá, hogy a burmai nép fenntartás nélkül támogatja a dél-vietnámi nép harcát.

Ugyanakkor Rangoonban a társadalmi szervezetek és politikai pártok nagygyűlést rendeztek. A jelenlevők követelték, hogy vonják ki az USA csapatokat Dél-Vietnámból és szüntessék be a dél-vietnámi lakosság elleni megtorlásokat.

NEW YORK. (Agerpres.) Egy amerikai kőolaj-tartalék-hajó legénysége szeptember 15-én megmentett egy nőt, aki tiz napig bányródott az Atlantik-óceánon egy kis motoroscsónakban. Az illető Lorna Shade victorlai (Brit-Kolumbia) lakos, aki féljével együtt indult sétahajózásra a Bahama-szigetekre. Másnap azonban elromlott a csónak motorja, s hétnapi szenvedés után Lorna Shade térje meg halt.

KAIRO. (Agerpres.) A Kalifornia látogatásban levő Asz Szallal jemeni államelnök a MEN hírlígyújság munkatársának adott interjújában kijelentette: Szaúd-Arábia és Anglia továbbra is agresszív akciókat folytat Jemen ellen. Országunknak egyetértve van szívese: csak így biztosítja létét, csak

így védheti meg határait — hangsúlyozta az elnök. A jemeni forradalom első évfordulóján, amelyet szeptember 26-án ünneplünk, az ország népe újabb kinyilvánítja hűségét a forradalomhoz és a forradalom elveit — mondta Asz-Szallal.

LONDON. (Agerpres.) Tavaly jelentősen növekedett a balesetek száma az angiai szénbányákban. A bányászati főfelügyelő szeptember 17-én nyilvánosságra hozott jelentésében rámutat, hogy az angiai bányákban 1962-ben 257 személy lelte halálát, 23-vel több, mint 1961-ben. A balesetek következtében súlyosan sebesülték száma 1557 volt, 1962-ben 80-nál több, mint az előző évben.

MOGADISCIO. (Agerpres.) Az Union című lap vezércikkében rámutat: Franciaország minden eszközzel meg akarja akadályozni, hogy Francia Szomszédos Lakossága kivívja szabadságát.

A francia hatóságok — írja a lap — behatárolják, vagy a szilvába számúzik a függetlenség harcosait. Számos fogoly éheznek és trópusi betegségek szenved. A legkisebb engedelmességre a foglyoktól megvonják az élelmet, az ivóvizet és az orvosi kezelést. A francia hatóságok embertelensége azonban nem képes gátat vetni a francia szomszédos lakosság harcának a Szomszédos Köztársasággal való újraegyesítésért.